

Tilskotsordning for opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere for 2021 (INTEGRERINGSLOVA)

Rundskriv 3A/2021 gjeld berre for personar som kom inn i målgruppa etter 01.01.2021.

1. Innleiing

Rundskrivet er utarbeidd av IMDi basert på retningslinjer for tilskotsordninga på kap. 292, post 60, fastsett av Kunnskapsdepartementet 15.12.2020, i samsvar med § 8 i Reglement for økonomistyring i staten og kapittel 6 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Tilskotsordninga skal bidra til overgangen til arbeid og/eller utdanning for innvandrere.

Integreringslova¹ erstattar introduksjonslova² og tredde i kraft 01.01.2021.³

Integreringslova gjeld for personar som har fått innvilga opphaldsløyve etter at lova tredde i kraft.⁴ Personar som har søkt om opphaldsløyve frå utlandet og fått innvilga opphaldsløyve før integreringslova tredde i kraft, men som kom til Noreg etter at integreringslova tredde i kraft, er også omfatta av integreringslova.⁵

For personar som kom inn i målgruppa før 01.01.2021, gjeld framleis introduksjonslova.⁶ Desse personane er ikkje omfatta av dette rundskrivet.

Tilskotsordninga består av persontilskot og grunntilskot.

IMDi er ansvarleg for forvaltninga av tilskotsordninga.

2. Mål og målgruppe for tilskotsordninga

Persontilskotet skal bidra til at kommunar og fylkeskommunar gjennomfører opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, slik at dei lærer tilstrekkeleg norsk til å kunne fungere i yrkes- og samfunnslivet. Tilskotet skal også gå til gjennomføring av prøver i norsk og samfunnskunnskap.

Målet med grunntilskotet er å betre dei økonomiske rammevilkåra for små og mellomstore kommunar når det gjeld opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Tilskotsmottakarar for persontilskotet (frå år 1, 2021) er kommunar og/eller fylkeskommunar, avhengig av kven som gjennomfører opplæringa.

Det neste avsnittet er todelt for å vareta målgruppa i samsvar med både introduksjonslova (kapittel 4) og integreringslova (kapittel 6). Ein person kan berre falle inn under anten 2.1 eller 2.2.

¹ Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid.

² Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere.

³ Jf. integreringslova § 50.

⁴ Jf. integreringslova § 51.

⁵ Jf. integreringsforskrifta § 72 første ledd.

⁶ Jf. integreringsforskrifta § 72 andre ledd.

2.1 Innvandrarak som kom inn i målgruppa før 01.01.2021 (introduksjonslova)

For personar som kom inn i målgruppa før 01.01.2021, gjeld framleis introduksjonslova. Det vises her til rundskriv 3B/2021.

2.2 Innvandrarak som kom inn i målgruppa frå 01.01.2021 (integreringslova)

Innvandrarak mellom 18 og 67 år som har eit av opphaldsløyva under,⁷ har rett og plikt til å delta i opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

- opphaldsløyve som flyktning etter utlendingslova § 28
- opphaldsløyve etter innreiseløyve som overføringsflyktning etter utlendingslova § 35 tredje ledd
- fornybart opphaldsløyve etter utlendingslova § 38 første ledd på grunnlag av søknad om vern
- avgrensa opphaldsløyve som medlem av ein barnefamilie etter utlendingslova § 38 femte ledd bokstav a eller b. For denne gruppa er det eit krav at opphaldsløyvet er fornya.
- opphaldsløyve på grunnlag av kollektivt vern i ein massefluksituasjon etter utlendingslova § 34
- opphaldsløyve etter utlendingslova kapittel 6 som familiemedlem til personar som er nemnde i bokstav a til e, under føresetnad av at referansepersonen har vore busett i ein kommune i mindre enn fem år før det blir søkt om familiesameining
- fornybart opphaldsløyve etter utlendingslova § 53 første ledd bokstav b, andre eller tredje ledd
- andre opphaldsløyve som gir grunnlag for permanent opphald (med unntak av opphaldsløyve nemnt i § 28)

3. Kriterium for måloppnåing

Vaksne innvandrarak som har rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap, gjennomfører opplæringa og avlegg prøver.

4. Tildelingskriterium

Vilkår, berekningsreglar og informasjon om utbetaling av persontilskot (4.1) og grunntilskot (4.2).

4.1 Persontilskot

4.1.1 Vilkår for å få støtte

Basert på data i Nasjonalt introduksjonsregister (NIR) blir tilskotet utbetalt automatisk til tilskotsmottakarane.

For å motta tilskot må kommunen registrere i NIR at det er gjort vedtak om opplæring i norsk og samfunnskunnskap eller vedtak om fritak frå plikt. Det gjeld uavhengig av om det er kommunen eller fylkeskommunen som sørger for opplæringa. Vidare må kommunen registrere i NIR om nokon i målgruppa deltar i vidaregåande opplæring på fulltid. Denne registreringa vil ligge til grunn for fordelinga av tilskotet mellom tilskotsmottakarane, jf. punkt 4.1.7. For personar som deltar i vidaregåande opplæring på fulltid, blir tilskotet utbetalt til fylkeskommunen.

For personar som er i målgruppa, og som bur i mottak, blir tilskotet utbetalt til vertskommunen for mottaket. For personar som er i målgruppa, og som ikkje bur i mottak, blir tilskotet utbetalt til bustadkommunen. Det er den folkeregistrerte adressa til den enkelte personen som bestemmer kva som er bustadkommunen.

Dersom ein tilskotsmottakar meiner å ha krav på tilskot, men ikkje fått det utbetalt, kan vedkommande melde frå om det til IMDi via Kontaktsenter for IMDinett.

⁷ Jf. integreringslova § 27.

4.1.2 Berekningsreglar

Inngangen til målgruppa er ved innvilga førstegongs opphaldsløyve som gir grunnlag for permanent opphaldsløyve. For personar som har eit avgrensa opphaldsløyve som medlem av ein barnefamilie, er inngangen til målgruppa ved førstegongs fornying av opphaldsløyvet. For personar i målgruppa for rett og plikt til opplæring etter integreringslova vil ikkje fristen for gjennomføring av gratis opplæring bli avkorta dersom dei tidlegare har hatt eit opphaldsløyve som berre gir plikt til opplæring. I praksis inneber dette at dersom ein person går frå plikt til rett og plikt, vil fristen for retten til opplæring bli berekna på det tidspunktet personen kjem inn i kategorien for rett og plikt.

Utbetaling av persontilskot skjer over maksimalt tre år. Persontilskotet blir utbetalt over tre år, uavhengig av føresegna i integreringslova § 32 første ledd.

4.1.3 Utbetaling av persontilskot

For personar som kom inn i målgruppa i 2021, blir persontilskotet for år 1 utbetalt. Tilskotet blir utbetalt tidlegast i kvartalet etter at personen kom inn i målgruppa.

Persontilskot har éin låg sats⁸ og éin høg sats⁹ avhengig av kva land personen kjem frå. Tabellen under viser satsane for 2021. «Tilskotsår» indikerer året da personen kom inn i målgruppa.

SATSAR FOR PERSONTILSKOT FOR 2021

Tilskotsår	Låg sats	Høg sats
Persontilskot år 1 (2021)	14 800 kroner	34 800 kroner
Persontilskot år 2 (2020)	Sjå rundskriv 3B/2021 (introduksjonslova)	
Persontilskot år 3 (2019)		

På grunn av omlegging av tilskotsordninga og IMDinett som følge av ny lov blir utbetalingsdatoane endra for 2021. Tabellen under viser planlagde utbetalingstidspunkt av tilskot i 2021:

UTBETALING AV PERSONTILSKOT I 2021

Tilskotsår	Planlagd utbetaling	Utbetalinga gjeld
Persontilskot år 1	Veke 35	Nye personar i målgruppa og som er registrerte med vedtak om opplæring i NIR 1.1.–31.3.2021
	Veke 37	Nye personar i målgruppa og som er registrerte med vedtak om opplæring i NIR 1.4.–30.6.2021
	Veke 46	Nye personar i målgruppa og som er registrerte med vedtak om opplæring i NIR 1.7.–30.9.2021
	Veke 7, 2022	Nye personar i målgruppa og som er registrerte med vedtak om opplæring i NIR 1.10.–31.12.2021

Etter utbetaling av tilskot sender IMDi tilskotsbrev til det elektroniske postmottaket til kommunen. Kommunen kan også sjå opplysningar om utbetalt tilskot i NIR.

⁸ Låg sats gjeld for personar frå Vest-Europa, Nord-Amerika, Australia og New Zealand.

⁹ Høg sats gjeld for personar frå Afrika, Asia, Oseania (bortsett frå Australia og New Zealand), Aust-Europa, Sør-Amerika og Mellom-Amerika.

4.1.5 Tilskot til annan opplæringskommune

Ein person kan få opplæring i norsk og samfunnskunnskap i ein annan kommune enn bustadkommunen. Dersom ein annan opplæringskommune skal få utbetalt persontilskot for denne personen, må bustadkommunen ta kontakt med IMDi via Kontaktsenter for IMDinett for å få dette registrert i NIR.

4.1.6 Deling av tilskot mellom kommunar ved flytting

Dersom ein person som er i målgruppa, flyttar mellom kommunar, må vedkommande melde frå om flyttinga til skatteetaten for at adressa skal bli oppdatert i Det sentrale folkeregisteret (DSF) og tilskotet bli delt mellom til- og fråflyttingskommunen. Personen har plikt til å melde frå om denne adresseendringa innan åtte dagar etter flyttinga.¹⁰

Tilskotet blir delt forholdsmessig mellom til- og fråflyttingskommunen, basert på butida i den enkelte kommunen. Kommunen der personen har budd lengst i løpet av tilskotsåret, vil få den største andelen av tilskotet.

Formelen under viser berekninga av tilskot til ein kommune for tilskotsår i :

$$\text{Tilskot til kommune} = \text{Sats for tilskotsår } i \times \frac{\text{Butidsdagar i kommune i tilskotsår } i}{\text{Dagar i tilskotsår } i}$$

4.1.7 Deling av tilskot mellom kommune og fylkeskommune

Frå 2021 skal fylkeskommunen sørge for opplæring av personar i målgruppa som deltar på fulltid i vidaregåande opplæring etter opplæringslova.¹¹ Deling av persontilskot mellom kommune og fylkeskommune vil skje på bakgrunn av kven som er ansvarleg for opplæringa. Av § 30 går det fram at det er kommunen som er ansvarleg for å gjere vedtak for målgruppa, uavhengig av kven som er ansvarleg for opplæringa, som nemnt i 4.1.1. Kommunen må i tillegg registrere i NIR personar som deltar på fulltid i vidaregåande opplæring etter opplæringslova, og kva fylkeskommune opplæringa skjer i. Denne registreringa er grunnlaget for fordelinga av tilskotet mellom kommunen og fylkeskommunen.

Formelen under viser berekninga av tilskot til fylkeskommunane for tilskotsår i :

$$\text{Tilskot til fylkeskommune} = \text{Sats for tilskotsår } i \times \frac{\text{Periode i fulltids vidaregåande skole i tilskotsår } i}{\text{Sum periodar i tilskotsår } i}$$

Fylkeskommunen må derfor ta kontakt med kommunen dersom dei meiner at dei manglar utbetaling for deltakarar i målgruppa.

4.1.8 Tilskot ved utreise og tilskot ved tilbakekomst til landet

Dersom ein person i målgruppa flyttar frå landet, beheld kommunen tilskotet som er utbetalt det året personen forlét landet. Deretter stansar utbetalinga. Dersom den same personen seinare vender tilbake til landet, vil tilskotsordninga starte opp igjen dersom vedkommande framleis tilhøyrrer målgruppa.

4.1.9 Tilskot ved dødsfall

Ved dødsfall beheld kommunen heile tilskotet som er utbetalt i dødsåret. Deretter stansar utbetalinga.

4.2 Grunntilskot

4.2.5 Vilkår for tildeling

Basert på data i Nasjonalt introduksjonsregister (NIR) blir tilskotet utbetalt automatisk til tilskotsmottakarane.

¹⁰ Jf. folkeregistreringslova § 6-1.

¹¹ Jf. integreringslova § 30.

For personar som er i målgruppa, og som bur i mottak, blir tilskotet utbetalt til vertskommunen for mottaket. For personar som er i målgruppa, og som ikkje bur i mottak, blir tilskotet utbetalt til bustadkommunen. Det er den folkeregistrerte adressa til den enkelte personen som bestemmer kva som er bustadkommunen.

Dersom kommunen meiner å ha krav på tilskot som ikkje er utbetalt, kan kommunen melde frå om dette til IMDi via Kontaktsenter for IMDinett.

4.2.6 Berekningsreglar

Inngangen til målgruppa for tilskotet etter introduksjonslova er ved innvilga førstegongs opphaldsløyve som gir grunnlag for permanent opphaldsløyve. Inngangen til målgruppa etter integreringslova er ved innvilging av det opphaldsløyvet som gir rett og plikt til deltaking.

Inngangen til målgruppa er ved ankomst til landet for dei som får opphaldsløyve før innreise. For personar som har eit avgrensa opphaldsløyve som medlem av ein barnefamilie eller som einsleg mindreårig, er inngangen til målgruppa for tilskotet ved førstegongs fornying av opphaldsløyvet.

Ein person kan vere med i berekninga av grunntilskot i maksimalt tre år.

Det er ikkje krav om at eit vedtak må vere registrert, for å inngå i berekningsgrunnlaget for grunntilskot. Dette avvik frå berekningsreglane for persontilskot.

4.2.7 Utbetaling av grunntilskot

Kommunar med 1–150 personar i målgruppa per 15. januar 2021 vil få utbetalt grunntilskot. Utbetalinga skjer årleg og vil i 2021 bli utbetalt i veke 8. Grunntilskotet har to satsar – éin høg sats som blir utbetalt til kommunar med 4–150 personar i målgruppa, og éin låg sats som blir utbetalt til kommunar med 1–3 personar i målgruppa. Målgruppa utgjer summen av deltakarar etter begge lovverka. Sjå tabellen under for årets satsar.

SATSAR FOR GRUNNTILSKOT FOR 2021

Tilskotsår	Låg sats	Høg sats
Grunntilskot 2021	204 700 kroner	610 000 kroner

Etter utbetaling av grunntilskot sender IMDi tilskotsbrev til det elektroniske postmottaket til kommunen. Kommunen kan også sjå opplysningar om utbetalt tilskot i NIR.

5. Oppfølging og kontroll

Opplysningar som er nødvendige for å gjennomføre, følge opp og evaluere opplæring i norsk og samfunnskunnskap i samsvar med integreringslova, skal registrerast av kommunen i Nasjonalt introduksjonsregister (NIR.)¹² I tilhøyrande forskrifter er det fastsett kva for opplysningar kommunen skal registrere. Kommunen skal registrere desse opplysningane innan to månader.

Kommunen skal ikkje legge fram ein særskild rekneskap for tilskot til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for vaksne innvandrarakar. Dersom kommunen gjennomfører opplæringa til ein lågare kostnad enn det tilskotet dei har mottatt, kan kommunen behalde tilskotet.

IMDi og Riksrevisjonen kan kontrollere at midlane blir brukte etter føresetnadane.^{13 14}

¹² Jf. integreringslova § 43.

¹³ Jf. løyvingreglementet § 10 andre ledd.

¹⁴ Jf. riksrevisjonslova § 12 tredje ledd.

6. Feilaktige utbetalningar

Dersom ein kommune har fått utbetalt for mykje i tilskot, kan IMDi krevje tilbakebetalt det overskytande beløpet i tråd med ulovfesta reglar om *condictio indebiti*. IMDi har rett til å motrekne det overskytande beløpet med nye utbetalningar av tilskot til kommunen.

7. Klagereglar

Tildeling av tilskot og krav om tilbakebetaling av tilskot til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for vaksne innvandrarak er vedtak etter forvaltningslova § 2 første ledd bokstav a. Desse vedtaka er ikkje det same som enkeltvedtak etter forvaltningslova § 2 første ledd bokstav b. Tilskotsmottakaren har derfor ikkje klagerett verken når det gjeld tildeling eller krav om tilbakebetaling av tilskot etter forvaltningslova § 28, jf. § 3 første ledd. Elles gjeld saksbehandlingsreglane i forvaltningslova.

8. Foreldingsfrist

Når eit tilskotskrav er forelda, taper kommunen retten til å krevje tilskotet utbetalt.¹⁵ Den alminnelege foreldingsfristen er tre år rekna frå det tidspunktet kommunen tidlegast har rett til å krevje å få tilskotet utbetalt.¹⁶

Dersom IMDi har eit forelda tilbakebetalingskrav mot kommunen, vil det forelda kravet kunne motreknast med nye utbetalningar.¹⁷

9. Kontakt IMDi

Eventuelle spørsmål kan meldast til IMDi i supportsystemet Kontaktsenter for IMDinett.

¹⁵ Jf. foreldingslova § 24.

¹⁶ Jf. foreldingslova §§ 2 og 3 nr. 1.

¹⁷ Jf. foreldingslova § 26 bokstav b.